

ที่ สฎ ๐๐๑๘.๑/๖ ๐๗๖๓๕



ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี  
ถนนคอนนง อ.เมืองฯ สฎ ๘๔๐๐๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางการจดทะเบียนการหย่ากรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/๒๓๕๐๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

กรมการปกครองขอส่งหนังสือตอบข้อหารือ ของสำนักงานเขตลาดพร้าวได้หารือกรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อน พระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติ คำนำนานามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ ใช้บังคับ ต่อมาคู่สมรสประสงค์จะจดทะเบียนหย่า นายทะเบียนบางสำนัก ทะเบียนจะให้คู่สมรสฝ่ายหญิงไปดำเนินการแก้ไขคำนำนานามเป็น “นาง” และแก้ไขชื่อสกุลเป็นชื่อสกุลของ สามี พร้อมทั้งทำบัตรประจำตัวประชาชนก่อน จึงจะดำเนินการจดทะเบียนหย่าได้ ซึ่ง กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีหญิงมีสามีที่จะจดทะเบียนสมรส ก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติคำนำนานามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕ ซึ่งกำหนดให้หญิงมีสามีให้ใช้ชื่อสกุลของสามีและใช้คำนำนานาม ว่า “นาง” ตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำนานามสตรี พ.ศ.๒๕๖๐ แล้วเห็นว่า

๑. บทบัญญัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และ พระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำนานามสตรี พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นบทบัญญัติเพื่อรับรองสิทธิให้แก่บุคคลหรือทำให้ บุคคลเสียสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งไม่มีบทกำหนดโทษทางอาญาหรือทางแพ่งประการใด ประกอบกับ พระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๙ กำหนดให้หญิงมีสามีซึ่งใช้ชื่อสกุลของสามีก่อน วันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับให้มีสิทธิใช้ชื่อสกุลของสามีต่อไป แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของ ตนหรือมีข้อตกลงระหว่างสามีภรรยาเป็นอย่างอื่น และพระราชบัญญัติคำนำนานามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๕ กำหนดให้หญิงซึ่งจดทะเบียนสมรสและใช้คำนำนานามว่า “นาง” หรือ “นางสาว” ได้ตามความ สมัยครใจ

๒. เพื่อให้การจดทะเบียนการหย่า กรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อน พระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติคำนำนานามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มีผล ใช้บังคับ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งกำหนดให้หญิงมีสามีให้ ใช้ชื่อสกุลของสามีและใช้คำนำนานามว่า “นาง” ตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำนานามสตรี พ.ศ.๒๕๖๐ และมีความประสงค์จะจดทะเบียนการหย่าเป็นแนวทางเดียวกันและลดภาระให้แก่ประชาชน จึงได้กำหนด แนวทางปฏิบัติ ดังนี้

...(๑) คู่สมรส...

(๑) คู่สมรสที่ประสงค์จะจดทะเบียนการหย่าให้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัว (คร.๑) ต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว ณ สำนักทะเบียนท้องที่

(๒) ให้นายทะเบียนตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนและนายทะเบียนสมรสในฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัว

(๓) หากนายทะเบียนเห็นว่าถูกต้อง นายทะเบียนสามารถจดทะเบียนการหย่า(คร.๖)ให้กับคู่สมรสได้โดยให้นายทะเบียนบันทึกเพิ่มเติมในทะเบียนการหย่า (คร.๖) ว่า

“คู่สมรสหญิงมีสิทธิใช้ชื่อสกุลเดิมของตนและใช้คำนำหน้านามว่า “นางสาว” ได้ตามนัยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓ ) พ.ศ.๒๕๔๘ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑”

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายจเร ชวีญเกิด)

ปลัดจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐๗๗-๒๗๒๕๘๖, ๐๗๗-๒๗๒๕๘๘



ที่ มท ๐๓๐๘.๓/๒๓๕๐๐

กรมการปกครอง  
ถนนอิสรภาพ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการจดทะเบียนการหย่ากรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ ใช้บังคับ

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๔๐๖/๓๓๓๗ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามที่กรุงเทพมหานครแจ้งว่า สำนักงานเขตลาดพร้าวได้หารือกรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ ใช้บังคับ ต่อมาคู่สมรสประสงค์จะจดทะเบียนหย่า นายทะเบียนบางสำนักทะเบียนจะให้คู่สมรสฝ่ายหญิงไปดำเนินการแก้ไขคำนำหน้านามเป็น “นาง” และแก้ไขชื่อสกุลเป็นชื่อสกุลของสามี พร้อมทั้งทำบัตรประจำตัวประชาชนก่อน จึงจะดำเนินการจดทะเบียนหย่าให้ ความโดยละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕ ซึ่งกำหนดให้หญิงมีสามีให้ใช้ชื่อสกุลของสามี และใช้คำนำหน้านามว่า “นาง” ตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำหน้านามสตรี พ.ศ.๒๕๖๐ แล้วเห็นว่า

๑. บทบัญญัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕ และพระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำหน้านามสตรี พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นบทบัญญัติเพื่อรับรองสิทธิให้แก่บุคคลหรือทำให้บุคคลเสียสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่มีบทกำหนดโทษทางอาญาหรือทางแพ่งแต่ประการใด ประกอบกับพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๙ กำหนดให้หญิงมีสามีซึ่งใช้ชื่อสกุลของสามีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้มีสิทธิใช้ชื่อสกุลของสามีได้ต่อไป แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตนหรือมีข้อตกลงระหว่างสามีภรรยาเป็นอย่างอื่น และพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๕ กำหนดให้หญิงซึ่งจดทะเบียนสมรสแล้วจะใช้คำนำหน้านามว่า “นาง” หรือ “นางสาว” ได้ตามความสมัครใจ

๒. เพื่อให้การจดทะเบียนการหย่า กรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕ ซึ่งกำหนดให้หญิงมีสามีให้ใช้ชื่อสกุลของสามี และใช้คำนำหน้านามว่า “นาง” ตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำหน้านามสตรี พ.ศ.๒๕๖๐ และมีความประสงค์จะจดทะเบียนการหย่าเป็นแนวทางเดียวกันและลดภาระให้แก่ประชาชน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) คู่สมรสที่ประสงค์...

(๑) คู่สมรสที่ประสงค์จะจดทะเบียนการหย่าให้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัว (คร.๑) ต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว ณ สำนักทะเบียนท้องที่

(๒) ให้นายทะเบียนตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนสมรสในฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัว

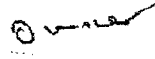
(๓) หากนายทะเบียนเห็นว่าถูกต้อง นายทะเบียนสามารถจดทะเบียนการหย่า (คร.๖) ให้กับคู่สมรสได้โดยให้นายทะเบียนบันทึกเพิ่มเติมในทะเบียนการหย่า (คร.๖) ว่า

“คู่สมรสฝ่ายหญิงมีสิทธิใช้ชื่อสกุลเดิมของตนและใช้คำนำหน้านามว่า “นางสาว” ได้ตาม นัยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

  
(ลาหิตชัย บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๗ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๙